

UNSUR POLISEMI BAHASA MELAYU DALAM PERBUALAN GENERASI MUDA

Zul Hanis Yop Othman¹

Salina Husain¹

Nabillah Bolhassan²

Universiti Putra Malaysia¹

Universiti Teknologi Sarawak²

Corresponding Author's Email: zhyo1991@gmail.com

Article History:

Received : 15 August 2022

Accepted : 25 Septembe2022

Published : 31 December 2022

ABSTRAK

Kajian ini memberi fokus kepada kata polisemi dalam perbualan generasi muda. Objektif kajian ialah untuk mengenal pasti dan menganalisis unsur polisemi dalam perbualan generasi muda dengan mengaplikasikan teori Analisis Komponen Makna oleh Nida (1975). Kajian ini memberi fokus kepada makna polisemi dalam perbualan generasi muda kerana kajian sebelum ini tidak mentikberatkannya. Data dihuraikan secara kualitatif melalui rakaman perbualan secara spontan dan rawak menggunakan responden generasi muda lingkungan umur 28 hingga 34 tahun di sebuah restoran. Hasil kajian mendapati bahawa kata polisemi dapat dijelaskan makna dengan menggunakan komponen makna fitur /+/ memiliki makna dan /-/ tidak memiliki makna untuk perkataan tersebut. Kajian ini menemukan sekurang-kurangnya empat (4) analisis komponen penggunaan kata polisemi dalam perbualan iaitu genting, madu, gaduh, dan kurung. Oleh itu, kajian ini dapat menjelaskan makna kata polisemi mengikut konteks melatari dalam perbualan.

Kata Kunci: Kata Polisemi, Perbualan Generasi Muda, Teori Analisis Komponen Makna, Semantik

ELEMENTS OF POLYSEMY IN THE CONVERSATION OF THE YOUNG GENERATION

Abstract

This study focuses on the word polysemy in the conversation of the young generation. The objective of the study is to identify and analyze the elements of polysemy in the conversation of the young generation by applying the theory of Meaning Component Analysis by Nida (1975). Previous polysemy studies have not emphasized the study of polysemy in community conversation. Data were analyzed qualitatively through spontaneous and random conversation recordings using the young generation respondents aged 28 to 34 years in a restaurant. The results of the study found that the word polysemy can be explained meaning by using the meaning component of the feature / + / has meaning and / - / has no meaning for the word. Therefore, this study can explain the meaning of the word polysemy according to the context of the background in the conversation.

Keywords: *Polysemy, Young Generation Conversation, Meaning Component Analysis Theory, Semantics*

PENGENALAN

Bidang semantik merupakan peringkat pengkajian tentang makna dalam bahasa. Norfazila Ab. Hamid (2014) menyifatkan semantik sebagai satu istilah merujuk kajian makna dalam bahasa. Perkara ini disokong oleh Lyons (1979), yang mentafsirkan semantik adalah ilmu dalam pengkajian makna pada peringkat bahasa. Dari segi estimologi, kata semantik berasal daripada perkataan *greek*, iaitu *sema* bererti tanda (*sign*) atau lambang (Nurul Ain Ahmad dan Hashim Musa, 2015). Tambah mereka lagi, semantik juga diertikan satu ilmu menyelidik paduan lambang-lambang atau tanda-tanda yang menghasil bahasa serta makna.

Menurut Nor Hashimah Jalaluddin (1992), pengkajian makna perlu dihubungkan dengan ilmu pragmatik, iaitu ilmu penginterpretasian makna yang melibatkan faktor bukan linguistik. Maka, kombinasi antara faktor linguistik dan bukan linguistik jelas membantu pengkajian makna yang lebih berkesan. Aminuddin (1985) berkata, perkataan semantik diperkenalkan oleh seorang ahli filologi yang berasal dari Perancis iaitu Michel Breal pada 1883. Michel Breal telah menghasilkan makalah yang bertajuk, "*Les Lois Intellectuelles du Langage.*" Dalam tulisannya, Breal telah memberikan takrifan bahawa semantik ada kedudukan yang tersendiri di luar bahasa, contohnya perubahan bentuk makna, perubahan makna latar belakang dan tahap logik perubahan makna dengan makna psikologi.

Definisi Polisemi

Kamus Dewan Edisi Keempat mendefinisikan polisemi sebagai sesuatu bentuk kata, ungkapan yang mempunyai lebih daripada satu makna yang bertalian rapat antara satu sama lain. Polisemi bermaksud kata yang mempunyai makna lebih daripada satu mengikut konteks ayat (Selbiah Ahmad, 2012). Polisemi boleh diinterpretasikan sebagai satuan bahasa, terutama kata atau frasa yang memiliki lebih daripada satu makna (Abdul Chaer, 1990) Perkara ini disokong oleh Hartmann dan Stork (1972) yang menyatakan bahawa polisemi ialah kata atau frasa yang mempunyai dua atau lebih dari satu makna. Manakala Abdullah Hassan (2005) memberi maksud

perkataan yang secara semulajadi mempunyai makna yang banyak disebut polisemi. Sebagai contoh ialah perkataan ‘berat’ yang bermaksud tekanan benda, tidak ringan, sukar diselesaikan dan amat sangat kuat.

Menurut Imran Ho Abdullah (2000), polisemi perlu dihuraikan dengan tertib berdasarkan prinsip kognitif yang dikemukakan dalam kerangka linguistik kognitif. Norfazila Ab. Hamid (2014), polisemi merupakan perkataan yang dapat dikaitkan dengan berbagai-bagai makna dan disokong oleh Noresah Baharom (1993) dengan menyatakan makna yang berbagai-bagai tetapi masih ada pertalian. Polisemi terbahagi kepada dua aspek, iaitu:

I. Polisemi Tulen

Berdasarkan kamus, polisemi ialah kata yang mengandungi senarai perbezaan makna dan dihuraikan di bawah satu kata masukan sahaja. Contohnya, kata ‘baik’ bermakna tidak jahat kelakuan, tidak ada kecacatan, pulih daripada sakit dan kata untuk menyatakan persetujuan atau sanggup melakukan sesuatu (Kamus Dewan, 2000). Berbeza situasi jika perkataan yang sama sebutan atau ejaan dibentuk sebagai kata masukan berlainan tidak tergolong dalam polisemi.

(a) alamat

- (i) Boleh saya dapatkan alamat kampung kamu?
- (ii) Mimpi itu, menunjukkan petanda alamat yang tidak elok.

(b) cerah

- (i) Cuaca cerah kembali selepas hujan.
- (ii) Kulit ibu cerah berbanding abangnya.
- (iii) Amalan menabung agak cerah masa hadapan.
- (iv) Wajahnya kembali cerah apabila namanya disebut menerima hadiah itu.

II. Polisemi Konteks

Polisemi konteks merujuk makna yang mengikut konteks.

a) Daki

- (i) Daki kotoran minyak pada baju itu tidak hilang walaupun disental dengan berus besi.
- (ii) Bila kita mahu daki bukit?

b) Baru

- (i) Ibu dan ayah baru balik dari pasar tani.
- (ii) Adik dapat telefon baru hadiah daripada kakak.

(iii) Usia Olivia baru lapan bulan.

SOROTAN KAJIAN

Rosalina Wahyu Riani (2019), telah mengkaji tentang polisemi kata '*hana*' dan '*bunga*' dalam bahasa Indonesia dan bahasa Jepun. Kajian ini bertujuan untuk melihat peluasan kata polisemi tersebut melalui linguistik kognitif. Dapatan kajian telah menjelaskan bahawa kata '*hana*' dan '*bunga*' mempunyai kesamaan sifat iaitu wanita yang mempunyai sifat cantik. Kata polisemi ini telah banyak menyusup dan berpengaruh dalam kehidupan khususnya dalam bahasa.

Rusmadi Buharudin (2018), menjalankan kajian polisemi kata kerja '*melihat*' yang disifatkan kata nuklear bagi kata kerja persepsi visual dalam bahasa Melayu. Melalui pembuktian korpus dengan menggunakan kerangka kerja teori Frame Semantics, kajian ini telah menjalankan analisis kata kerja '*melihat*' dalam interpretasi makna melalui aktiviti mental. Hasil dapatan telah menemukan sebanyak tujuh komponen epistemik oleh kata '*melihat*' dan status penggunaannya dalam bahasa mengikut situasi iaitu menemukan; mengetahui; memahami; memikirkan; membayangkan; meramalkan dan mengangap. Oleh yang demikian, struktur konsepsi yang memberi makna teras '*melihat*' dari sudut pola penggunaannya ialah tahu, percaya, pemahaman, kesedaran, jangkaan, ramalan dan pengkategorian.

Asri Wijayanti dan Irsyadi Shalima (2018) dalam kajian mereka yang bertajuk Homenimi dan Polisemi pada Unggahan Jenaka di Instagram berpendapat bahawa polisemi diwujudkan dalam beberapa aspek iaitu pergesaran makna, penggunaan istilah dan metafora. Perkataan 'kursi' merupakan antara hasil dapatan kajian yang dikaji, membawa pengertian tempat duduk yang berkaki dan bersandar boleh membawa kepada unsur sindiran berdasarkan konteks ayat kerana 'kursi' juga boleh diinterpretasikan sebagai kedudukan atau jawatan yang disandang. Maka, pengkaji berpendapat bahawa perkara yang menjadi ukuran perkataan adalah maknanya dalam konteks ayat yang digunakan.

Menurut Tranika Rahma et.al (2017) kata kerja polisemi dalam bahasa Jepun. Kajian Tranika Rahma et.al (2017) bertujuan untuk mengetahui makna kata kerja *tomeru* dan juga melihat peluasan dan hubungan antara makna dasar dengan makna terbitan bagi perkataan tersebut. Data kajian diambil daripada novel dan surat khabar sekitar tahun 2000. Hasil kajian mendapati bahawa makna dasar *tomeru* adalah '*menghentikan*' sedangkan makna peluasan kata kerja *tomeru* itu ialah '*menghilang*', '*menahan*', '*melarang*' dan '*mencegah*'. Kata *tomeru* telah mengalami peluasan makna secara metafora.

Norfazila Ab. Hamid (2014) telah mengkaji polisemi yang memfokuskan fungsi kata hubung '*dengan*' dalam novel Salina oleh A. Samad Said. Kajian ini telah menggunakan teori Relevans yang diasaskan oleh Sperber dan Wilson (1986). Hasil dapatan mendapati bahawa kata hubung '*dengan*' dalam novel ini bukan sahaja bertindak sebagai kata hubung, malah mempunyai fungsi lain dalam usaha menginterpretasi makna terutamanya dalam ujaran. Oleh itu, pewajaran pemilihan teori relevans ini dapat merungkai makna yang tepat dan jelas serta sistematik seperti mana dikehendaki oleh penutur.

Cyindi Maya Agustin (2013) telah mengkaji kata polisemi *Tsukeru* dalam bahasa Jepun. Menurut Cyindi Maya Agustin (2013), kata *Tsukeru* ini mempunyai banyak makna sehingga wujud pelbagai kesalahan penterjemahannya dalam bahasa Jepun. Kajian penelitian makna bagi mendeskripsikan makna kata *tsukeru* telah dijalankan beserta dengan hubungan peluasan makna

kata tersebut. Hasil dapatan telah menunjukkan bahawa terdapat tujuh makna *tsukeru* yang dipengaruhi oleh unsur metafora dan metonimi. Kata *tsukeru* membawa maksud dua keadaan yang tidak terpisah, menyertakan satu benda ke benda lain dan mengfungsikan perasaan dan kekuatan.

Rusmadi Buharudin (2005) telah membuat kajian berkenaan pemerian polisemi 'datang'. Kajian Rusmadi Buharudin (2005) telah memfokuskan penerokaan polisemi dari sudut leksikal dengan menelaah yang lebih mendalam tentang kata 'datang'. Kerangka kerja linguistik kognitif telah digunakan dalam kajian ini. Hasil kajian mendapati bahawa struktur semantik kata 'datang' terbina atas landasan yang bersistem dan mempunyai prinsip makna terbitan yang berkaitan dengan makna teras. Kata polisemi 'datang' ini bersifat holistik dan bersifat saling berhubung kait. Kesemua kajian yang dilakukan oleh pengkaji terdahulu mengenai polisemi tidak menitikberatkan kajian polisemi dalam perbualan masyarakat. Hal ini telah memberi lompongan kepada pengkaji untuk mengenal pasti dan menganalisis unsur polisemi dalam perbualan generasi muda.

OBJEKTIF KAJIAN

Objektif kajian ini adalah untuk mengenal pasti dan menganalisis unsur polisemi dalam perbualan generasi muda dengan menggunakan teori analisis komponen oleh Nida (1975). Makna kata tersebut akan diterangkan berdasarkan fitur-fitur yang ditandai dengan +/- dimiliki oleh makna kata tersebut dan -/- tidak dimiliki oleh makna tersebut.

METODOLOGI KAJIAN

Data kualitatif ini diperoleh daripada proses pemerhatian, rakaman dan ikut serta pengkaji dalam perbualan generasi muda di sebuah kedai makan mamak yang bernama De Maju yang terletak di Bandar Baru Selayang. Proses rakaman secara rawak dan spontan ini telah dirakam oleh pengkaji dengan menggunakan telefon bimbit bagi mendapatkan data unsur polisemi dalam perbualan tersebut. Subjek terdiri daripada tiga orang generasi muda dalam lingkungan umur 28 hingga 34 tahun. Setelah mengenal pasti data unsur polisemi dalam perbualan generasi muda, data tersebut telah dianalisis dengan menggunakan teori analisis komponen makna (Nida, 1975).

Teori Analisis Komponen

Teori ini telah dipelopori oleh Nida (1975). Dalam analisis komponen ini, perkara yang ditekankan ialah makna sesuatu kata kepada fitur-fitur makna atau komponen makna. Keperluan dalam bahasa yang berlainan diuraikan bagi menyelesaikan perbezaan aspek bahasa yang merangkumi hubungan kekeluargaan melalui pendekatan ini. Ahli antropologi telah menggunakan teori analisis komponen ini bagi menentukan istilah hubungan kekeluargaan sesuatu kata. Menurut Indirawati Zahid dan Fatmawati Sidik (2012) analisis komponen merupakan kajian yang berkaitan dengan bentuk rujukan dan paparan struktur makna dalam bahasa yang memenuhi piawai struktur sejumlah set rujukan dimana prosedur linguistiknya ialah penamaan, parafrasa, pengenalpastian dan klasifikasian.

Nida (1975) berpendapat bahawa kata yang semedan makna berhubungkait dengan fitur yang dikongsi bersama dan mempunyai fitur pembeza antara kata itu. Komponen makna dibahagikan kepada dua bahagian iaitu yang ditanda /+/ untuk fitur merujuk kepada komponen makna, manakala /-/ untuk fitur yang tidak menjadi komponen makna kepada kata seperti yang disenaraikan dalam Jadual 1 berikut.

Komponen Makna	Bapa	Datuk
Lelaki	+	+
Ayah kepada bapa	-	+
Anak kepada datuk	+	-
Sudah berkahwin	+	+
Mempunyai anak	+	+
Dewasa	+	+
Mempunyai cucu	+	+

Jadual 1: Komponen Makna dan Fitur /+/ -/

Menurut Nida (1975), struktur leksikal yang ada pada bahasa semula jadi boleh dianalisis dari sudut semantik melalui pembentukan unsur makna yang dianggap universal. Selain makna perkataan yang ada dalam kaitan dengan kata lain yang dianalisis dalam hubungan komponen yang kompleks dan bukan secara satu unit, teori ini menjelaskan dan menganalisis makna perkataan dengan memasukkan unsur yang bertentangan.

PERBINCANGAN

Jadual 2 berikut menunjukkan data kata polisemi yang telah dikenal pasti oleh pengkaji untuk menganalisis komponen makna mengikut fitur-fitur iaitu tanda /+/ merujuk pada yang dimiliki dan /-/ merujuk pada yang tidak dimiliki oleh kosa kata berkenaan. Pemilihan perkataan adalah berdasarkan rakaman perbualan secara spontan dan rawak yang berlangsung di kedai makan. Perkataan yang ditemukan dalam perbualan tersebut merupakan perkataan yang sering dituturkan oleh masyarakat persekitaran. Pengkaji berpendapat bahawa dengan memilih perkataan yang sering digunakan oleh masyarakat dapat membantu masyarakat untuk memahami setiap penjelasan atau huraian yang akan disampaikan dalam tempoh analisis data kata polisemi.

Data 1	
Perkataan Polisemi	Perbualan
Genting	“Akak nak badan <i>genting</i> macam pelepah kelapa tu haa, macam Cik Ta pun okey.”

Jadual 2: Contoh Penggunaan Kata Polisemi dalam Perbualan

Genting	+ sejenis atap
	- besar
	- mesra
	+ mengambil kesempatan

Jadual 2.1: Analisis Komponen makna polisemi bagi kata genting

Analisis komponen makna yang terdapat dalam Jadual 2.1 memperlihatkan bahawa makna polisemi bagi kata genting mempunyai fitur yang menunjukkan makna kepada kepingan yang berbentuk leper atau melengkung untuk mengatasi rumah (+ sejenis atap), tidak besar (- besar), tidak mesra (- mesra) dan suka mengambil kesempatan (+ mengambil kesempatan). Menerusi perbualan yang dirakam oleh pengkaji, didapati bahawa kata genting dalam perbualan “*Akak nak badan **genting** macam pelepah kelapa tu haa, macam Cik Ta pun okey.*” sebenarnya merujuk kepada bentuk badan seseorang yang ramping. Hal ini demikian kerana kata genting di sini telah merujuk kepada makna kecil atau ramping pinggangnya (- besar). Sementara itu, fitur bagai (+ sejenis atap), (-mesra) dan (+mengambil kesempatan) adalah komponen makna yang tidak tepat seperti yang dihayati oleh penutur dalam perbualan tersebut. Oleh itu, berdasarkan Jadual 1, perkataan polisemi kata genting adalah merujuk kepada makna tidak besar yang merujuk kepada bentuk badan yang ramping dan kecil ditengah-tengah pinggangnya.

Data 2	
Perkataan Polisemi	Perbualan
Madu	“Semalam aku jumpa je dengan <i>madu</i> dia wei. Elok je borak dengan aku. Terkejut wei tahu-tahu dah meninggal.”

Jadual 3: Penggunaan kata polisemi dalam ujaran

Madu	+ isteri
	+ minuman
	- mesra

Jadual 3.1: Analisis Komponen makna polisemi bagi perkataan ‘madu’

Analisis komponen makna yang terdapat dalam Rajah 2 telah menjelaskan bahawa makna polisemi bagi kata ‘madu’ yang mempunyai fitur + yang menunjukkan makna wanita lain yang menjadi isteri kepada suami sendiri (+ isteri / wanita diduakan) dan tidak mesra (-mesra). Perkataan ‘madu’ juga merujuk cecair manis yang terdapat dalam sarang lebah dan bunga yang bersifat manis (+ minuman). Berdasarkan perbualan “*Semalam aku jumpa je dengan madu dia wei. Elok je borak dengan aku. Terkejut wei tahu-tahu dah meninggal.*” perkataan ‘madu’ yang dimaksudkan dalam perbualan tersebut ialah isteri atau wanita yang diduakan oleh lelaki atau suami (poligami).

Data 3	
Perkataan Polisemi	Perbualan
Gaduh	“Dia duk <i>gaduh</i> buat ape? Benda lambat lagi kan nak meeting.”

Jadual 4: Penggunaan kata polisemi dalam ujaran

Gaduh	+ berkelahi
	+ membuat bising
	+ tergesa-gesa

Jadual 4.1: Analisis Komponen makna polisemi bagi kata gaduh

Analisis komponen makna yang terdapat dalam Rajah 3 menjelaskan bahawa kata polisemi iaitu ‘gaduh’ mempunyai fitur (+ berkelahi, + membuat bising, + tergesa-gesa). Menurut Kemus Dewan Edisi Keempat, gaduh membawa beberapa pengertian iaitu gempar, huru-hara, terburu-buru, tergesa-gesa dan bersusah-payah. Berdasarkan perbualan yang dihasilkan iaitu “*Dia duk gaduh buat ape? Benda lambat lagi kan nak meeting.*” Merujuk kepada fitur (+ tergesa-gesa) iaitu terburu-buru untuk melakukan atau menyelesaikan sesuatu perkara yang belum diminta untuk dilakukan dan belum tiba masanya lagi. Makna penggunaan perkataan ‘gaduh’ dalam perbualan tersebut tidak merujuk kepada fitur (+berkelahi dan + membuat bising). Hal ini kerana makna yang lebih tepat dengan perbualan tersebut merujuk kepada jangan terlalu berkejaran untuk membuat perkara yang belum sampai tarikhnya atau belum diminta untuk dilakukan.

Data 4	
Perkataan Polisemi	Perbualan
Kurung	“Anak aku bising woi musim-musim pcpb ni asyik duk tanya sampai bila kita nak <i>kurung</i> dalam umah ni papa?”

Jadual 5: Penggunaan kata polisemi dalam ujaran

Kurung	+ baju
	+ tempat
	+ dikepung

Rajah 5.1: Analisis Komponen makna polisemi bagi kata kurung

Analisis komponen dalam Rajah 5 telah menjelaskan bahawa kata polisemi ‘kurung’ mempunyai fitur (+ baju, + tempat, dan + dikepung) iaitu merujuk kepada pakaian tradisional perempuan Melayu, kurungan bilik tempat seseorang ditahan (penjara), kandang atau sangkar, ruang yang bersekat atau berdinding dan ruang dikepung. Berdasarkan perbualan “*Anak aku bising woi musim-musim pcpb ni asyik duk tanya sampai bila kita nak kurung dalam umah ni papa?*” kata kurung merujuk kepada fitur (+tempat) iaitu tempat (rumah) anak –anaknya terpaksa berkurung akibat perintah kawalan pergerakan bersyarat (PKPB) akibat wabak pandemik *Covid-19*. Hal ini bagi fitur (+baju dan + dikepung) tidak menggambarkan makna penutur dalam perbualan berkenaan. Oleh itu, kata kurung adalah merujuk kepada fitur (+tempat) seseorang berkurung atau dikurung atas beberapa sebab tertentu.

Data 4	
Perkataan Polisemi	Perbualan
Baik	“Ko tak baik lagi ke? Banyak hari dah aku tengok.”

Jadual 6: Penggunaan kata polisemi dalam ujaran

Baik	+ elok
	+ rapat
	+ sembuh

Rajah 6.1: Analisis Komponen makna polisemi bagi kata baik

Analisis komponen dalam Rajah 6 menjelaskan bahawa kata ‘baik’ mempunyai fitur (+ elok, + rapat, + sembuh) iaitu merujuk kepada kelakuan tidak jahat, tidak ada kecacatan, tidak sakit, untuk menyatakan persetujuan atau sanggup berbuat sesuatu. Berdasarkan perbualan “*Ko tak baik lagi ke? Banyak hari dah aku tengok.*” kata baik merujuk kepada fitur (+ sembuh) iaitu sembuh dari penyakit yang dialami setelah beberapa hari dikatakan tidak sihat. Hal ini bagi fitur (+elok dan + rapat) tidak menggambarkan makna penutur dalam perbualan berkenaan.

Oleh itu dapatlah dirumuskan bahawa kajian ini telah menjelaskan makna kata polisemi mengikut konteks kepenggunaannya bagi mendapat makna yang tepat dan jelas. Pendapat ini disokong oleh Norhashimah Jamaluddin (1992), Sperber dan Wilson (1986), dan juga Wong Shia Ho (2014). Selain itu, Nida (1975) menyatakan bahawa teori analisis komponen ini sendiri mampu menjelaskan makna perkataan yang bertepatan dengan fitur /+/ dan /-/ bagi sesuatu kata yang hamper dengan kata yang dikaji.

KESIMPULAN

Pengkaji telah berjaya menganalisis makna kata polisemi dalam perbualan generasi muda melalui teori analisis komponen makna oleh Nida (1975) bagi mendapatkan makna yang jelas untuk menghuraikan makna kata polisemi tersebut berdasarkan situasi dalam perbualan berkenaan. Fitur yang bertanda /+/ dan /-/ merupakan tanda yang dapat mengkategorikan makna yang berkaitan dengan perkataan tersebut atau tidak berkaitan. Selanjutnya, kajian mengenai polisemi ini boleh diperluaskan kajiannya kerana masih terdapat banyak lompongan yang belum dan masih boleh dikaji dengan lebih mendalam.

BIBLIOGRAFI

- Asmah Haji Omar, (1982). *Nahu Melayu Mutakhir*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Abdullah Hassan dan Ainon Mohd. (1994). *Tatabahasa Dinamika Berdasarkan Tatabahasa Dewan*. Kuala Lumpur: Utusan Publications & Distributors Sdn. Bhd.
- Abdullah Hassan, (2005). *Linguistik Am*. Kuala Lumpur: PTS Profesional Publishing Sdn. Bhd.
- Aminuddin, (1985). *Semantik*. Bandung: Penerbit Sinar Baru Algesindo.
- Cyindhi Maya Agustin (2013). *Analisis Verba Tsukeru Sebagai Polisemi Dalam Bahasa Jepang*. Tesis Sarjana Universitas Negeri Semarang.
- Farid. M. Onn. (1988). “*Konsep Dasar Teori Fonologi Generatif*” dalam *Linguistik Transformasi Generatif: Satu Penerapan Pada Bahasa Melayu*. Susunan Nik Safiah Karim. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Hartman R.R.K dan Stork, (1972). *A Dictionary of Linguistik*. London: Applied Science Publisher.
- Hartman R.R.K. (ed), (1993). *Leksikografi: Prinsip dan Amalan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Imran Ho Abdullah. (2000). *Analisa semantik kognitif pernyataan perbandingan: Lebih dan kurang*. (Konstruksi perbandingan bahasa Melayu-Pendekatan linguistik kognitif). Kertas kerja Persidangan Pengajian Melayu Ke-2, Beijing, China. 8-15 Oktober 2002.
- John Lyons. (1971). *New Horizons in Linguistics*. England: Penguin Books.
- Kamus Dewan Edisi Keempat*, (2000). Kuala Lumpur. Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Maslida Yusof, Rahim Aman, Karim Harun, Shahidi Hamid & Sa’adiah Ma’alip. (2010). *Perkaitan Semantik Kata Kerja Bahasa Banjar Kuala: Satu Analisis Varian, Kuin, Banjarmasin*. Jurnal Melayu (5).
- Nida, E.A. (1975). *Componential Analysis of Meaning*. Paris: Publishers The Hague
- Noresah Baharom (2010). *Kamus Dewan Edisi Keempat*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Norfazila Ab. Hamid (2014). *Polisemi Kata Hubung ‘Dengan’ Dalam Novel Salina Karya A. Samad Said: Satu Analisis Dari Sudut Teori Relevansi*. Jurnal Sultan Alauddin Sulaiman Shah Volume (1) 2014.
- Nor Hashimah Jalaluddin. 1992. *Semantik dan Pragmatik: Satu Pengenalan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Palmer, F.R. (1976). *Semantics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Palmer, F.R. (1989). *Semantik*. (terj) Abdullah Hassan. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Rusmadi Baharudin (2018). *Pendekatan Berasaskan Ranah Semantik Dalam Polisemi Leksikal Kata Kerja Persepsi Visual Melayu: Kajian Kes Makna Aktiviti Mental Kata Kerja “Melihat”*.
- Rusmadi Baharudin (2005). *Pemerian Polisemi “Datang”*: Satu Analisis Linguistik Kognitif. Seminar Kebangsaan Linguistik 2005.
- Rosalina Wahyu Riani (2019). *Analisis Makna Kata Hana dan Bunga Sebagai Polisemi (Kajian Linguistik Kognitif)* PHILOSOPHICA Jurnal Bahasa Sastra dan Budaya Publisher: Universitas Ngudi Waluyo.

- Selbiah Ahmad. (2012). Polisemi Bahagian 2 [Web log post]. Retrieved 2020, from <http://ainselbiah.blogspot.com/2012/03/polisemi-bahagian-2.html>
- Sperber, D. & Wilson D. (1986). *On grice theory of conversation*. Oxford: Basil Blackwell.
- Tranika Rahma et.al (2017), *Analisis Makna Verba Tomerusebagai Polisemi Dalam Bahasa Jepang*. EDUJAPAN Vol. 1, No. 2, Oktober 2017, pp. 159-170.
- Wong Shia Ho. (2014). *Penggunaan Simbol Dalam Teks Ucapan Tunku Abdul Rahman: Analisis Teori Relevans*. Jurnal Bahasa Jilid 14 Bil.1 2014.
- Zaitul Azma Zainon Hamzah (2000). “*Penggunaan Bahasa dalam Pertuturan Kanak-kanak Melayu- Satu Analisis Pragmatik*”. Tesis Sarjana. UPM. Serdang.
- Zaitul Azma Zainon Hamzah. (2002). *Gangguan dalam Sistem Giliran Bertutur Kanakkanak Melayu: Satu Analisis Pragmatik*. Tesis PhD. Serdang: Universiti Putra Malaysia.